

I Am That #4 vraag 2 en 4

Osho,

U sprak gisteren over Krishnamurti en meesters, en dat we kunnen begrijpen, we kunnen weten, we kunnen ons overgeven en we kunnen verliefd worden op de meester, maar we moeten de meester niet volgen en in hem geloven. Is het mogelijk om je over te geven zonder te geloven? Mijn hart zegt me dat overgave en geloven hetzelfde is. Ik kan het verschil niet voelen. Wat is overgave en wat is geloof? Ik wil geloven. Ik heb het nodig te geloven! Als U zegt dat meditatie de bron is en ik ga mediteren, dan geloof ik U. Ik vertrouw U.

Dhyan Anna,

Overgave is helemaal niet mogelijk als je gelooft, want geloof is van het hoofd en overgave is van het hart. Geloof betekent dat je logisch overtuigd bent, dat wat er gezegd wordt juist is. Het argument spreekt je aan. Geloof heeft niets met het hart te maken; het is absoluut van de mind, een mind verschijnsel. Geloof is geen liefdesverhouding.

Geloof betekent dat je intellectueel overtuigd bent omdat je geen argument ziet die het kan vernietigen; alle argumenten die je kunt bedenken, bewijzen het. Maar diep van binnen zal er toch een ondertoon van twijfel zijn. Geloof kan twijfel niet vernietigen, het kan het alleen bedekken. Het kan het zo perfect bedekken dat je misschien de twijfel zal vergeten, maar het is er altijd. Gewoon een klein krasje en je zult bij elke gelovige twijfel vinden. Daarom zijn gelovigen altijd bang om naar iets te luisteren dat tegen hun geloof ingaat.

De Katholieke kerk blijft Katholieken maar verbieden: dit niet te lezen, dat niet te lezen. Ze blijven boeken op hun zwarte lijst plaatsen die voor Katholieken verboden zijn. De Vaticaanse bibliotheek bezit duizenden mooie documenten – gedurende duizenden jaren hebben ze die verzameld – van al die geschriften die zij verbrand hebben, verworpen, verboden. Maar ze hebben een paar kopieën in de Vaticaanse bibliotheek bewaard, gewoon als een historisch verleden, en wat er in het verleden gedaan is en wat er in het verleden vernietigd is – als bewijzen ervan. Alles wat tegen het Christendom inging werd vernietigd.

Hetzelfde is door Mohammedanen gedaan, door Hindoes, door bijna alle gelovigen ter wereld. Waarom die angst? Omdat zij allemaal wel bewust waren van het feit dat de gelovige niet vrij van twijfel is; de twijfel is er en iedereen kan opnieuw het stof doen opwaaien. Op een of andere manier zijn ze erin geslaagd om het te regelen, op een of andere manier hebben ze de wond verborgen, maar de wond is niet geheeld; ze is er, en onder de bedekking breidt ze zich verder uit.

Mensen geloven in God, maar houdt dat in dat hun twijfel weggevallen is? Als de twijfel er niet meer is, wat is dan de noodzaak van geloof? Geloof is een tegengif, het is een medicijn. Als je gezond bent is een medicijn niet nodig: als er geen twijfel is in jou heb je geen geloof nodig. Geloof is erg oppervlakkig; het verdeelt je. De gelovige is slechts het oppervlakkige deel in je en het overige deel, het grootste deel, het negen tiende deel van je wezen blijft vol twijfels. Er is beroering in elke gelovige en hij is bang om iets tegen te komen wat zijn geloof kan verstoren – en alles kan zijn geloof verstoren.

Communisten wordt niet toegestaan iets tegen het communisme te lezen. In Rusland, staat de regering niets toe wat tegen het communisme ingaat. Waarom die angst? De angst is omdat ze weten dat als er dingen tegen het communisme in het land komen, de mensen weer opnieuw na gaan denken; er zullen twijfels in hen ontstaan.

Anna, het eerste wat je moet begrijpen is: geloven is van het hoofd en overgave is van het hart. Overgave is geen geloof, het is niet een intellectuele overtuiging – het is gewoon het ultieme in liefde. Je kunt geen enkel bewijs geven voor je overgave; je kunt duizend en één logische bewijzen geven voor je geloof; maar voor je overgave kun je niet één enkel bewijs leveren. En wat je ook zegt zal voor jezelf absurd klinken; het zal tekortschieten. Overgave heeft een bovenzintuiglijke schoonheid, en geloof is zo gewoon en het bewijs is zo afgezaagd.

Dat is het probleem waarom mensen zich een beetje in verlegenheid gebracht voelen als je hen over hun liefde vraagt. Als je een man vraagt waarom hij verliefd geworden is op een bepaalde vrouw zal hij een beetje in verlegenheid zijn. Je vraagt iets wat niet beantwoord kan worden, vandaar de verlegenheid. Waarom...? Hij kan wel iets antwoorden, maar hij zal noch jou kunnen overtuigen noch zal hijzelf voelen dat het ergens op lijkt. Hij kan zeggen dat de vrouw mooi is, daarom... maar dit zijn allemaal rationalisaties, geen reden voor zijn overgave. Overgave heeft geen redenen, helemaal geen motieven. Overgave betekent eenvoudig een gebeuren, niet een doen. Geloof is een doen – je doet het, je spant je er helemaal voor in – maar overgave gebeurt vanuit het onbekende. Je wordt er eenvoudig door bezeten.

Zij die liefhebben weten het, hoe ze bezeten worden. Als je zegt, “Omdat de vrouw mooi is,” kan iemand anders zeggen, “Maar niemand anders is verliefd geworden op haar. En ze was al mooi voordat jij haar ontmoette, en ze is mooi, maar ik ben niet verliefd op haar geworden. Hoe komt het dat jij verliefd op haar werd?”

In feite is dat een rationalisatie, het is niet waar. Op een bepaalde manier wil hij zijn gezicht redden. Hij wil niet zeggen dat hij niet weet waarom het is gebeurd – het is eenvoudigweg gebeurd. Hij wil niet accepteren dat hij iets irrationeels beleeft, dat hij toestond dat hem iets onlogisch overkwam.

De werkelijkheid is: de vrouw lijkt mooi omdat je verliefd op haar werd, niet andersom. Het is niet vanwege haar schoonheid dat je verliefd werd, anders zou de hele wereld verliefd op haar zijn geworden voor jou. Net het tegenovergestelde is waar: ze lijkt mooi voor jou omdat je verliefd bent, Liefde maakt de dingen mooi.

En verliefd worden op een man of een vrouw is de laagste soort liefde. Als je verliefd wordt op een Boeddha, een Christus of een Krishna is het de hoogste vorm van liefde, het crescendo. Het is gewoon fantastisch! Het is bizar! Je kunt zelfs geen enkele reden geven voor je gewone liefde – welke redenen kun je geven als je verliefd wordt op een meester? Er zijn helemaal geen redenen voor.

Net gisteren vertelde Vivek me een grap. Ze zei, “Osho, weet U waarom de Joden zulke korte nekken hebben?”
En ik zei... (Osho haalt zijn schouders op)
En ze zei, “Ja daarom!”

Als je verliefd bent, wat kun je anders doen dan je schouders ophalen? En als je de hele dag je schouders blijft ophalen zul je een korte nek krijgen!

Anna, je vraagt me: Is het mogelijk je over te geven zonder geloven? Niet alleen is het mogelijk zonder te geloven, het is alleen mogelijk als er geen geloven is. Met geloof is er geen mogelijkheid – geloof is een valse plaatsvervanger. Overgave gebeurt uit vertrouwen, en vertrouwen en geloof zijn niet synoniem. Dat is waardoor Anna verward is: ze denkt dat vertrouwen en geloof hetzelfde zijn – dat zijn ze niet.

Geloof is van het hoofd, vertrouwen is van het hart. Voor geloof zijn er argumenten, vertrouwen heeft geen argumenten. Geloof is intellectueel, vertrouwen is superintellectueel. Je kunt geen enkel woord ten gunste van vertrouwen zeggen, en als je het zegt kan het onmiddellijk weerlegd worden. Iedere gek kan je argument voor vertrouwen vernietigen, want er is in feite geen argument mogelijk.

Je zegt, Anna: Mijn hart zegt me dat overgave en geloven hetzelfde is. Het is niet je hart, Anna, het is je hoofd. Je bent verward. Je weet niet wat het hart is en wat het hoofd – en dit is met bijna iedereen het geval. Mensen leven door hun hoofd. Zelfs als ze liefhebben gaat de liefde via het hoofd. Ze zeggen, “Ik denk dat ik verliefd ben.” Ik denk – dat komt eerst en dan komt liefde. Het is helemaal geen kwestie van denken; of je denkt of niet maakt niet uit. Als je verliefd bent, ben je verliefd. Liefde komt niet via het hoofd.

Je zegt: Mijn hart zegt me dat overgave en geloven hetzelfde is. Nee, het is je hoofd wat je vertelt dat beiden hetzelfde zijn: geloven is je overgeven. Dit is de taal van het hoofd -- geloof is de taal van het hoofd. Overgave hoort tot een totaal andere dimensie; het heeft niets met geloof te maken. Daarom kan geloof verstoord worden, overgave kan niet verstoord worden. En dit is mijn ervaring van het werken met duizenden sannyasins: bijna altijd als een man naar me komt gebeurt dit vanwege zijn intellectuele benadering. Er zijn een paar uitzonderingen, het is geen absolute regel; maar je kunt zeggen dat bijna negenennegentig procent van de mannen in hun hoofd zitten, en als een man naar me toekomt, is het door logische overtuiging dat hij komt. Hij luistert naar me, probeert me te begrijpen, als hij zich dan overtuigd voelt wordt hij een sannyasin.

Maar zijn sannyas heeft niet veel waarde. Elk ogenblik kan hij het sannyasin zijn laten vallen. Iedereen kan zijn geloof vernietigen want het is gebaseerd op logica, en logica is enkel een spel. Als je iemand tegenkomt die logischer is dan jij zal hij je met bewijzen vernietigen. Ik ben nooit een enkel bewijs tegengekomen dat niet vernietigd kan worden. In feite is iets bewijzen altijd moeilijk, iets weerleggen is erg makkelijk. Als je zegt, “De zonsopgang is mooi,” kun je argumenteren dat het niet zo is, en heel makkelijk. Iedereen kan bezwaar maken, iedereen kan zeggen, “Geef me het bewijs! Wat bedoel je met mooi? Wat is schoonheid? En hoe kun je bewijzen dat deze zonsopgang mooi is?” En je zult met je mond vol tanden staan. Je weet dat het mooi is, maar dat weten is niet van het hoofd, dat weten is van het hart – en hart kan niet argumenteren, het weet eenvoudig.

Het probleem is: het hoofd heeft alle vragen en het hart heeft alle antwoorden. Het hoofd heeft alle twijfels en geloven en het hart heeft alleen maar vertrouwen. Dat is de karakteristiek van het hart.

Er is een mooi verhaal van Tsjechov, een parabel.

In een dorp was er een man waarvan men dacht dat hij een grote idioot was en natuurlijk voelde hij zich erg beledigd. Hij probeerde op elke manier de mensen te overtuigen, maar hoe meer hij het probeerde des te meer werd aangenomen dat hij gek is.

Een mysticus kwam bij het dorp langs en de idioot ging naar de mysticus toe en zei, “Red me op een of andere manier – mijn leven is onmogelijk geworden! De mensen van deze plaats denken dat ik een idioot ben. Hoe kan ik hiervanaf komen? -- want het kwelt me dag en nacht. Het is een nachtmerrie geworden! Ik ben zelfs bang om iemand uit het dorp tegen te komen, waar ik ook kom beginnen de mensen te lachen. Ik ben een mikpunt geworden! Alleen U kunt me de weg wijzen. Wat moet ik doen?”

De mysticus zei, “Dit is erg eenvoudig. Vanaf morgenochtend begin je mensen zulke vragen te stellen die niet beantwoord kunnen worden.” Hij zei, “Bijvoorbeeld, wat?”

De mysticus zei, “Als iemand zegt, “Kijk, hoe mooi de roos is!” stel je onmiddellijk de vraag: ‘Wie zegt dat? Wat is het bewijs? Wat is schoonheid?’ Als iemand over de tijd spreekt, vraag je onmiddellijk, ‘Wat is tijd?’ Als iemand vraagt over God, vraag hem, ‘Geef me het bewijs!’ Iemand praat over liefde, mis geen enkele gelegenheid – ga gewoon door met vragen! Doe zelf geen enkele uitspraak. Jij stelt eenvoudig de vragen en brengt de mensen in verlegenheid, want dit zijn de vragen die niemand kan beantwoorden!”

En binnen zeven dagen dachten de dorpingen dat de man een van de grootste genieën was, want nu deed hij geen enkele uitspraak en er was dus niets van hem om te weerleggen. Hij ontkende eenvoudig de anderen.

Dat is de hele kunst van het atheïsme: gewoon doorgaan met nee zeggen, en niemand kan je overtuigen. Ja komt van het hart, en het hoofd is erg efficiënt in het nee zeggen. En niemand kan bewijzen... niets kan door het hoofd bewezen worden. En hoe hoger de waarde, des te moeilijker het te bewijzen is.

Als mannen naar me toe komen dan is het door het intellect; hun sannyas is niet erg betrouwbaar. Maar als vrouwen naar me toe komen... en natuurlijk, ook hier zijn uitzonderingen, maar erg weinig, dezelfde proportie. Negenennegentig procent van de vrouwen zullen sannyasin blijven.

Daarom heb ik mijn commune voor het disciplineren en controleren compleet overgegeven aan de vrouwelijke sannyasins – om de eenvoudige reden dat hun benadering naar mij via het hart is; ze zijn meer betrouwbaar. Eén procent van de mannen is betrouwbaar, één procent van de vrouwen is niet betrouwbaar – ze kunnen hun sannyas laten vallen. Maar negenennegentig procent van de vrouwen is betrouwbaar: ze komen via het hart. Niemand kan hun harten weerleggen, hun benadering is door vertrouwen en liefde.

Anna, je moet het verschil begrijpen tussen het hoofd en het hart. Het zal even duren want de maatschappij heeft iedereen in verwarring gebracht. Voor iedereen is het een puinhoop – niemand weet waar het hart is en waar het hoofd.

Wees gewoon hier – ze is nieuw hier – spoedig zul je in staat zijn het verschil duidelijk te voelen

Je zegt: Ik kan het verschil niet voelen. Ja, op dit moment zal het moeilijk zijn, maar ga een beetje meer in stilte. In stilte zal het onderscheid erg helder tot je komen.

Je zegt: Ik wil geloven. Ik heb het nodig te geloven!

Daarom is het moeilijk voor jou om het onderscheid te maken. Je hebt de wanhopige behoefte om te geloven, je bent bang niet te geloven, want je weet niets van vertrouwen. Als je eenmaal vertrouwen kent, wie maalt er dan om geloven? Wie interesseert het? Niemand heeft geloven nodig. Het is een strategie die de priesters je opgelegd hebben dat geloven nodig is – het is niet nodig. Vertrouwen is zeker een behoefte, het is voeding, maar geloof is alleen maar kunstmatig voedsel, misschien erg gekleurd, maar het voedt niet.

Je zegt: Als U zegt dat meditatie de bron is en ik mediteer, dan geloof ik U, ik vertrouw U. Alsjeblieft, vertrouw maar geloof me niet. En natuurlijk, meditatie is de weg, de bron – daarom heb ik je de naam Dhyan Anna gegeven. Dhyan Anna betekent meditatie, gebed. Door meditatie zul je tot gebed komen. Gebed is de hoogste vorm van liefde, van vertrouwen. Door meditatie vindt men het hart, en ontstaat er gebed. En door meditatie vindt men uiteindelijk het wezen. En zodra je het wezen hebt gevonden valt er verder niets meer te vinden... je bent thuisgekomen.

Vraag 4

Osho,
Wat is het verschil tussen ervaring en mateloosheid?

Deva Tapodhana,
Het verschil tussen ervaring en mateloosheid is bewustzijn; er is geen ander verschil, geen ander onderscheid. Als je niet bewust bent is het mateloosheid; als je wel bewust bent is het ervaring – hetzelfde ding. Het kan het eten van voedsel zijn, het kan vrijen zijn, luisteren naar muziek, genieten van de nacht vol sterren – wat het ook is. Als je er niet bewust bij bent, als je er geen getuige van bent, als je onbewust blijft, mechanisch, als een robot, dan is het mateloosheid. Als je bewust bent dan is het ervaring. En ervaring is mooi, mateloosheid is lelijk. Maar onthoudt het onderscheid wat ik maak.

In het verleden hebben alle religies de dingen een etiket opgeplakt; ik plak geen etiketten. Zij hebben dingen een merk gegeven: "Dit is mateloosheid en dit is ervaring." Ik plak geen etiketten – je kunt de dingen geen merk geven. De dingen zijn hetzelfde.

Boeddha die zijn voedsel eet en jij die jouw voedsel eet: wat het uiterlijke gebeuren aangaat, het objectieve gezichtspunt betreft, doen beiden hetzelfde. Jij bent aan het eten, Boeddha is aan het eten. Wat is het? Boeddha is aan het ervaren, jij bent aan het bevredigen. Het verschil zit hem niet in de daad. Het zit in je bewustzijn. Als Boeddha eet, dan eet hij als een getuige, en hij zal alleen dat eten wat nodig is want hij is volkomen bewust. Hij zal van het voedsel genieten, hij zal meer genieten dan jij kunt genieten, omdat hij meer bewust is. Jij zult niet van het voedsel genieten: je stopt je gewoon vol, je geniet niet. En je bent helemaal niet aanwezig om te genieten, in feite ben je ergens anders, altijd ergens anders. Je bent nooit waar je bent – ergens anders. Je kunt in de winkel zijn, je kunt op het land zijn, in de fabriek, je kunt met een vriend praten: Fysiek ben je aan het eten, maar psychologisch ben je er niet.

Boeddha is er totaal: fysiek, psychologisch, spiritueel. Als hij eet dan is hij gewoon aan het eten.
Aan Zenmeester Rinzai werd gevraagd, "Wat is je sadhana? Wat is je spirituele oefening?"
Hij zei, "Niet veel, niet veel bijzonders; het is heel eenvoudig; als ik honger heb eet ik en als ik slaap heb ga ik slapen."
De man zei, "Maar dat is wat we allemaal doen!"
Rinzai zei, "Daar heb je het mis – neem je woorden terug – want ik heb net als jij geleefd, ik heb beide ervaringen. Ik heb als een robot geleefd – zoals jij bent was ik ook – dus ik weet het verschil. Jij eet als je niet hongerig bent, jij eet omdat het tijd is om te eten, je eet omdat het voedsel heerlijk is, je eet omdat je uitgenodigd bent om te eten. Het kan je niet schelen wat de behoefte is. Je slaapt omdat het een gewoonte is; of je het nodig hebt of niet telt niet. En terwijl je eet ben je niet alleen aan het eten, je doet duizend en één andere dingen – misschien de liefde bedrijven in je fantasie. En als je slaapt dan doe je zeker niet enkel één ding, als je slaapt ga je dromen. De hele nacht gaat je mind steeds maar door met droom na droom te creëren."

Dus, Tapodhana, ik plak geen etiketten van ervaring of van mateloosheid. Het is een kwestie van bewustzijn.
Twee dronkaards in een kroeg zien een beestje op de bar vallen. De eerste dronkaard zegt, "Een beestje."
De ander knikt en zegt, "Een beestje."
De eerste tuurt opnieuw en zegt, "Vrouwjesbeestje." (*In het Engels: lieveheersbeestje*).
De andere dronkaard zegt, "Verdomd goede ogen!"

Een spraakzame dronkaard in een circus kijkt verbijsterd naar een slangenmens als de artiest zijn act doet. Niet in staat om zich in te houden, roept hij uit, "Wat is er aan de hand? Je ziet eruit alsof ik dronken ben!"

Er is een verhaal over een klein kind dat door zijn ouders achtergelaten was in Yellowstone National Park. Hij werd opgevoed door een groep wilde honden. Jaren later werd hij gevonden terwijl hij op handen en voeten liep, rauw vlees at en in de buitenlucht leefde. Hij werd naar school gestuurd en vloog in één jaar door de lagere en middelbare school heen. De dag nadat hij was geslaagd werd hij gedood – terwijl hij achter een auto aan rende.
Zelfs als je slaagt blijf je achter de auto aan rennen – onbewuste gewoonte! Goed geïnformeerd, dat kun je worden, maar het zal je niet transformeren; je zult mateloos blijven. Je kunt de wereld ontvluchten, maar dat zal geen enkel verschil maken: je zult je nog steeds laten gaan. Leer bewust te zijn.

Een trein snelt door het platteland als de machinist, in de verte, iets opmerkt wat eruitziet als een stel dat hartstochtelijk ligt te vrijen, bovenop de rails. De machinist geeft het fluitsignaal... één keer, twee keer, en opnieuw en opnieuw, maar er komt geen reactie van het stel. De machinist raakt in paniek en geeft als laatste redmiddel een harde ruk aan de noodrem. De geliefden vervolgen hun spel, onbewust. Tenslotte komt de trein met gierende remmen tot stilstand net een meter verwijderd van het stel. De machinist is woedend. Hij gaat uit zijn cabine en stormt op hen af.
"Waar zijn jullie verdomme mee bezig?" schreeuwt hij naar hen. "Hebben jullie de trein niet aan horen komen?" Heb je de fluit niet gehoord? Jullie zouden thuis moeten zijn, achter de slaapkamerdeur!" De man op de rails kijkt erg koel op naar de machinist en zegt, 'Luister, maat, zij was aan het komen. Ik kwam, en jij kwam...maar jij had de remmen!"